

اخلاق در روان‌شناسی و آموزش کودکان استثنایی

تهیه‌کنندگان به ترتیب حروف الفبا:

دکتر نرگس ادیب سرشکی،

دکتر معصومه پورمحمدرضای تجربی،

دکتر گیتا موللی

نماینده گروه آموزشی در بسته تحول اعتلای اخلاق حرفه‌ای: دکتر معصومه پورمحمدرضای تجربی

تعریف رشته

روان‌شناسی و آموزش کودکان استثنایی (Psychology & Education of Exceptional Children) یکی از شاخه‌های رشته روانشناسی و در برگیرنده تمامی مسائل مربوط به کودکان استثنایی (کودکان با نیازهای ویژه^۱) است که گستره آن از کودکان کم‌توان‌هوشی تا کودکان تیزهوش، متغیر است و در حال حاضر در ۱۴ دانشگاه کشور از طریق وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در مقطع کارشناسی ارشد دانشجو می‌پذیرد. کودکان استثنایی در برگیرنده کودکانی است که از نظر هوشی، حسی، جسمی، یادگیری، رفتاری یا ارتباطی با محدودیت مواجه هستند و به همین دلیل به آموزش ویژه و خدمات وابسته نیاز دارند تا محدودیت‌های آنها کاهش یابد یا از بین برود. آموزش ویژه به معنای آموزش طراحی شده خاصی است که نیازهای غیرمعمول کودکان استثنایی را برآورده می‌سازد.

رشته روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی، حیطه‌های تخصصی مربوط به ۱۱ گروه را پوشش می‌دهد:

۱- اختلال هوشی (کم‌توانی هوشی)^۲ (IR) یا اصطلاح قدیمی عقب‌مانده ذهنی^۳ (MR)

۲- اختلال یادگیری خاص^۴ (SLD)

۳- اختلال کاستی توجه/ بیش‌فعالی^۵ (ADHD)

۴- چالش‌های هیجانی و رفتاری^۶ (EBC)

۵- اختلال‌های طیف اتیسم^۷ (ASD)

-
- 1 . special needs
 - 2 . intellectual disability
 - 3 . mental retardation
 - 4 . specific learning disorder
 - 5 . attention deficit/hyperactivity disorder
 - 6 . emotional and behavioural challenges
 - 7 . autism spectrum disorder

۶- اختلال‌های ارتباطی^۱ (CD)

۷- آسیب شنوایی^۲ (HI)

۸- آسیب بینایی^۳ (VI)

۹- ناتوانی‌های شدید و چندگانه^۴ (MD)

۱۰- ناتوانی‌های جسمی^۵ (PD)

۱۱- تیزهوشی^۶ و استعدادهای درخشان (سرآمدی)^۷ (G&T)

دفتر برنامه‌ریزی آموزشی کودکان استثنایی در سال ۱۳۴۷ تأسیس شد و آموزش همه گروه‌های کودکان استثنایی را بر عهده داشت. این دفتر در سال ۱۳۷۱ با تصویب مجلس شورای اسلامی به سازمان آموزش و پرورش کودکان استثنایی تغییر نام یافت و امروزه مسئولیت آموزش و توانبخشی کودکان استثنایی و ارزیابی نوآموزان در بدو ورود به مقطع ابتدایی را بر عهده دارد. انجمن بین‌المللی کودکان استثنایی^۸ (CEC) بزرگترین سازمان تخصصی بین‌المللی است که به منظور پیشبرد موفقیت کودکان و نوجوانان دارای کم‌توانی یا تیزهوش/ سرآمد تلاش می‌کند. انجمن کودکان استثنایی ایران نیز در راستای اهداف CEC، فعالیت خود را در سال ۱۳۸۶ زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری شروع کرده است.

کدهای اخلاقی در برگیرنده مجموعه‌ای از قوانین، اصول، ارزشها، رفتارها و روابط کارکنان یک سازمان است که برای دستیابی به موفقیت، بسیار اهمیت دارد. منظور از اخلاق در روان‌شناسی، ارزشهای حرفه‌ای است که متخصصان می‌بایستی در فعالیت‌های بالینی، آموزش، پژوهش و نشر آثار علمی بدان متعهد و پای‌بند باشند. بدین ترتیب کدهای اخلاقی در روانشناسی شامل اصول و استانداردهایی است که به متخصصان این رشته کمک می‌کند فعالیت‌های حرفه‌ای و علمی خود را بر مبنای آنها انجام دهند افزون بر آن که از افراد و گروه‌هایی که روان‌شناسان با آنها کار می‌کنند حمایت می‌نماید. روانشناسان در خلال فعالیت حرفه‌ای و تخصصی خود به احتمال زیاد با افرادی که دچار کم‌توانی هستند مواجه می‌شوند بنابراین می‌بایستی واجد صلاحیت‌هایی باشند تا بتوانند در چهارچوب اصول اخلاقی، خدمات مؤثر و متناسب به این جمعیت ارائه دهند.

برچسب‌زنی: اخلاقی یا غیر اخلاقی

-
1. communication disorders
 2. hearing impairment
 3. visual impairment
 4. multiple
 5. physical
 6. talented
 7. gifted
 8. Council for Exceptional Children

در روانشناسی به جنبه‌های اخلاقی «برچسب‌زنی»¹ و کم‌توانی پرداخته شده است. ریشه «استیگما» از زبان یونانی گرفته شده و به معنی برچسب زدن می‌باشد، برچسبی تحقیرآمیز که موجب از بین رفتن ارتباط و مانع از آن می‌شود که فرد در باره نیازهای خودش با دیگران گفتگو کند. بنابراین، برچسب‌زنی در تضاد با ماهیت روان‌شناسی است. در اصول اخلاقی روانشناسی به جنبه‌های کم‌توانی پرداخته می‌شود و متخصصان روان‌شناس را به آگاه بودن و احترام گذاشتن به تفاوت‌های ناشی از کم‌توانی ترغیب و ملزم می‌کند. همچنین، آنها را متعهد می‌سازد تا ضمن دستیابی به صلاحیت‌های لازم در باره درک و فهم مفهوم کم‌توانی، به ارائه مؤثر خدمات در این حیطه بپردازند.

یکی از اصول اخلاقی که رعایت آن برای روان‌شناسان الزامی است احترام به شأن و جایگاه افراد و حقوق آنها برای دستیابی به حفظ حریم خصوصی، راز داری و آزادی اختیار است. افزون بر آن، روان‌شناسان می‌بایستی نسبت به تفاوت‌های فردی، فرهنگی، سنی، جنسیتی، هویتی، اقلیت‌های نژادی، مذهبی، گرایش‌های جنسی، کم‌توانی، زبان، پایگاه اجتماعی اقتصادی آگاه باشند و به هنگام ارائه خدمات و انجام فعالیت‌های پژوهشی به این عوامل توجه نمایند. یک متخصص روان‌شناسی از طریق آموزش و تجربه می‌تواند نسبت به شایستگی و صلاحیت خود برای ارائه خدمات تخصصی و مشاوره اطمینان حاصل نماید و بر ارجاع افراد به تخصص‌های مرتبط نظارت داشته باشد.

افزون بر الزام رعایت کدهای اخلاقی در فعالیت‌های روان‌شناسان، بعضی از استانداردهای اخلاقی در حیطه کم‌توانی، بر جلوگیری از تبعیض و آزار افراد تأکید می‌ورزد. در واقع، استانداردهای مذکور متخصصان روان‌شناسی را به درک تفاوت‌های افراد بر مبنای کم‌توانی و احترام به آنها و پرهیز از تبعیض و اذیت ترغیب می‌کند تا از این رهگذر بتوانند به ارائه خدمات مؤثر و مفید بپردازند. به نظر می‌رسد آگاهی از کم‌توانی و واکنش مناسب به آن نقش اصلی در اخلاق حرفه‌ای این رشته تخصصی ایفا می‌کند.

یکی از چالش‌های اصلی حرفه روانشناسی این است که صادقانه نقش استیگما را در بین روانشناسان بررسی کند. آیا اساتید دانشگاهی که وظیفه ارائه آموزش در سطوح عالی را بر عهده دارند برخورد دوستانه و راحت با اصطلاح «کم‌توانی» دارند؟ آیا حضور یک دانشجو یا مراجع دارای «کم‌توانی» در کلاس‌های دانشگاهی به اساتید فرصت می‌دهد تا آگاهی و دانش خود را در باره «کم‌توانی» افزایش دهند یا حضور ایشان بر منابع و امکانات و تجهیزاتی که در دسترس دانشجویان قرار دارد تحمیل می‌شود؟ آیا می‌توان مطمئن بود دانشجوی دارای «کم‌توانی» از نگرش و رفتار استاد آگاهی دارد یا خیر؟

استانداردهای اخلاقی حرفه روان‌شناسی، متخصصان را ملزم به ارائه واکنش مناسب در مقابل افراد دارای کم‌توانی می‌کند و چنانچه آنها نسبت به این موضوع آگاه باشند برخی از مشکلات شخصیتی آنها موجب جلوگیری از فعالیت‌های حرفه‌ای می‌شود و احتمال دارد نتوانند به فعالیت در این حرفه ادامه دهند. حتی اگر وجود مشکلات شخصیتی در یک متخصص روان‌شناسی مانع از انجام درست وظایف و مسئولیت‌های ایشان شود وی موظف است در خصوص رفع مشکل خود مشاوره یا کمک حرفه‌ای و تخصصی دریافت کند، ممکن است لازم باشد فعالیت حرفه‌ای خود را محدود نماید، یا آن را برای مدتی معین به حالت تعلیق در آورد، یا از ادامه فعالیت حرفه‌ای خود صرف‌نظر کند.

1 . stigma

بنابراین، استیگما و برچسب‌زنی به عنوان متغیر مهمی است که روان‌شناس را وا می‌دارد در صدد دریافت خدمات مداخله‌ای برآید اگرچه در حرفه روان‌شناسی، جنبه‌های اخلاقی مراقبت از خود به میزان کمتر مد نظر قرار گرفته است. افراد دارای کم‌توانی در ابراز نیازهای خود بسیار مشکل دارند زیرا بیم آن دارند که برچسب بیماری یا کم‌توانی دریافت کنند. یک متخصص روان‌شناسی به افراد کمک می‌کند در باره تجارب، چالش‌ها و رنج‌های خود به گفتگو بپردازد حتی در مواقعی که سایر همکاران روان‌شناس یا دانشجویان این رشته، برچسب‌زنی را تجربه می‌کنند نسبت به این موضوع به اندازه کافی حساسیت به خرج می‌دهد.

با توجه به اهداف آموزشی، پژوهشی و درمانی که برای افراد دارای نیازهای ویژه وجود دارد در ذیل به راهنماهای بالینی در حیطه‌های اخیر پرداخته می‌شود:

راهنماهای بالینی در آموزش

- ۱- الزام روان‌شناس به آگاهی از پارادایمها^۱ یا الگوهای گوناگون در باره نیازهای ویژه و مشکلات مربوط به ارائه خدمت به آنها
- ۲- الزام روان‌شناس به تلاش در زمینه بررسی عقاید و واکنشهای هیجانی خود نسبت به افراد دارای نیازهای ویژه و تشخیص نحوه اثرگذاری آنها بر فعالیت حرفه‌ای وی
- ۳- الزام روان‌شناس به افزایش مهارتها و معلومات خود نسبت به فعالیت حرفه‌ای در زمینه افراد دارای نیازهای ویژه با گذراندن دوره کارآموزی، کارورزی، نظارت و ارائه مشاوره تخصصی
- ۴- الزام روان‌شناس به آگاهی از قوانین حکومتی و استانی حمایت‌کننده از افراد دارای نیازهای ویژه
- ۵- فراهم کردن محیط فیزیکی و ارتباطی عاری از موانع توسط روان‌شناس به منظور دسترسی افراد دارای نیازهای ویژه به خدمات روان‌شناسی
- ۶- الزام روان‌شناس به استفاده از زبان و کلام و رفتار محترمانه در مواجهه با افراد دارای نیازهای ویژه
- ۷- الزام روان‌شناس به درک تجارب مشترک در افراد دارای نیازهای ویژه و آگاه شدن نسبت به عوامل اثرگذار بر تجارب مذکور
- ۸- الزام روان‌شناس به آگاهی از تفاوت‌های اجتماعی و فرهنگی موجود در زندگی افراد دارای نیازهای ویژه
- ۹- الزام روان‌شناس به آگاه شدن از چگونگی تأثیر نگرش‌ها و درک نادرست محیط اجتماعی و ماهیت نیازهای ویژه بر رشد فرد در سراسر زندگی
- ۱۰- الزام روان‌شناس به درک و فهم توانمندی‌ها و چالش‌های پیش رو برای خانواده افراد دارای نیازهای ویژه

1 . paradigm

۱۱- الزام روان‌شناس به درک این نکته که افراد دارای نیازهای ویژه در معرض خطر بالای سوء استفاده قرار دارند و ضرورت پرداختن به وضعیت‌های مرتبط با سوء استفاده از ایشان

۱۲- الزام روان‌شناس به آشنا شدن با تسهیلات و چالش‌های مرتبط با تکنولوژی‌های کمکی در نیازهای ویژه

راهنماهای بالینی در سنجش / ارزیابی

۱۳- الزام روان‌شناس به در نظر گرفتن نتایج به دست آمده از ارزیابی و سنجش افراد دارای نیازهای ویژه به عنوان جنبه‌ای از تفاوت‌های بین فردی و تفاوت‌های درون فردی

۱۴- الزام روان‌شناس به استفاده از روش‌های ارزیابی معتبر، قابل اعتماد و روا در سنجش و اندازه‌گیری نیازهای ویژه با توجه به هدف ارزیابی

۱۵- الزام روان‌شناس به تطبیق یک شیوه ارزیابی و معتبر با نیازهای فرد دارای نیازهای ویژه

۱۶- الزام روان‌شناس به استفاده از ارزیابی‌های کمی، کیفی و کردارشناسی در ارزیابی موانع مرتبط با نیازهای ویژه و توجه به هر دو جنبه نقاط قوت و محدودیت‌های ارزیابی

۱۷- الزام روان‌شناس به رعایت عدالت در تفسیر اطلاعات به دست آمده از ارزیابی افراد دارای نیازهای ویژه با استفاده از به حداقل رساندن سوگیری‌ها و یکپارچه ساختن اطلاعات به دست آمده از منابع مختلف

راهنماهای بالینی در مداخله

۱۸- الزام روان‌شناس به درک و فهم واکنش گسترده افراد نسبت به نیازهای ویژه و گسترش همکاری با افراد دارای نیازهای ویژه و خانواده ایشان در زمان مناسب، و برنامه‌ریزی و اجرای مداخله‌های مختلف

۱۹- الزام روان‌شناس به آگاه شدن از ساختار درمانی و تأثیر زمینه و محیط شغلی بر فعالیت حرفه‌ای ایشان هنگام کار با افراد دارای نیازهای ویژه

۲۰- الزام روان‌شناس به درک اهمیت مداخله‌های مرتبط با نیازهای ویژه بر افزایش بهبودی، کاهش استرس و بهبود نقص در مهارت‌های مختلف

۲۱- الزام روان‌شناس به ترجیح دادن دیدگاه مراجعین دارای نیازهای ویژه و حمایت ایشان از آزادی اراده، انسجام، انتخاب و جایگزینی‌های مناسب برای افراد دارای نیازهای ویژه با کمترین محدودیت

۲۲- الزام روان‌شناس به آگاه شدن از موضوع‌های مرتبط با ارتقاء سلامت افراد دارای نیازهای ویژه و پرداختن به آنها

کدهای اخلاقی متخصصان آموزش ویژه

آیین‌نامه اخلاقی آکادمی متخصصان آموزش ویژه امریکا^۱ (AASEP) به منظور تقویت عملکرد و برتری متخصصان آموزش ویژه، اصول و رهنمودهایی را ایجاد کرده است. اعضای این آکادمی باید بتوانند مسئولیت خود را در قبال کودکان با نیازهای ویژه، والدین آنها، جامعه، سایر متخصصان و خودشان بشناسند. آکادمی مذکور طرفدار این ایده است که مجموعه این اصول می‌تواند در اعمال قضاوت تخصصی کمک کند و در آیین‌نامه اخلاقی مذکور، به ارزش‌های اصلی این حرفه اشاره شده است. شش اصل توسط AASEP به تصویب رسیده که در بر گیرنده معیارهای رفتار اخلاقی است.

اصل ۱. پرورش توانایی‌های تحصیلی، روان‌شناختی، جسمانی و اجتماعی کودکان با نیازهای ویژه

الف: ارتقاء رشد همه دانش‌آموزان از طریق ادغام یادگیری آموزشگاهی، روان‌شناختی، جسمی و اجتماعی آنها

ب: احترام گذاشتن به شأن و منزلت و ارزش کودکانی که با آنها کار حرفه‌ای انجام می‌شود.

ج: کمک به کودکان با نیازهای ویژه به منظور ارزش قائل شدن برای هویت خود، آگاه شدن از نقاط قوت و ضعف خود، و پیوند دادن یادگیری با تجربه زندگی روزمره خود

اصل ۲. استفاده از دانش تخصصی برای خلق یک محیط حرفه‌ای و حمایتی برای کودکان با نیازهای ویژه

الف: استفاده از دانش تخصصی برای ارتقاء موفقیت دانش‌آموز

ب: ایجاد و اجرای برنامه‌های مبتنی بر درک قوی از تحول انسان و نظریه یادگیری

ج: حمایت از منابع لازم برای دانش‌آموزان جهت دستیابی به عالی‌ترین سطح موفقیت

د: تلاش برای تضمین دسترسی به اطلاعات، خدمات و منابع مورد نیاز کودکان با نیازهای ویژه

اصل ۳. تعهد به آموخته‌های خود به منظور ایجاد تحولات تخصصی و حرفه‌ای

الف: شناسایی این موضوع که دانش تخصصی و گسترش آن به عنوان مبنای فعالیت متخصصان به شمار می‌رود.

ب: شناخت مشکلات آزمودنی‌ها و احترام به ماهیت متقابل یادگیری بین خود و کودکانی که با آنها کار حرفه‌ای انجام می‌شود.

ج: دخالت در تجربه‌های متفاوت یادگیری انفرادی و مشارکتی به منظور توسعه حرفه‌ای، کمک به انجام اشکال مختلف پژوهش‌های آموزشی به منظور بهبود فعالیت‌های خود

د: فعالیت و تمرین در چهارچوب صلاحیت خود و گسترش و ارتقاء تخصص حرفه‌ای خود

1 . American Academy of Special Education Professional

ه: تعقیب دانش از خلال پیشرفت‌های جدید و حفظ صلاحیت در حیطه‌های مربوط به خود از طریق آموزش، پرورش یا کسب تجربه‌های ناشی از نظارت و سوپرویزی

اصل ۴. احترام و حمایت و همکاری با همکاران و سایر متخصصان علاقه‌مند به فعالیت در حیطه کودکان با نیازهای ویژه

الف: تشویق و پشتیبانی از همکاران خود برای ایجاد و حفظ استانداردهای بالا

ب: احترام به متخصصان حرفه‌ای و کار کردن با آنها برای حفظ تعاون با افراد در مشاغل و تخصص‌های مربوط به آنها

ج: عدم آسیب رساندن به شهرت حرفه‌ای یا فعالیت سایر همکاران

د: عدم ارائه اظهارات نادرست یا عبارات‌های بدخواهانه در باره صلاحیت، عملکرد یا ظرفیت‌های تخصصی یک همکار

اصل ۵. همکاری با والدین و جامعه کودکان دارای نیازهای ویژه از طریق اعتماد سازی و رازداری و محرمانه نگه داشتن اطلاعات

الف: همکاری با دفاتر یا عاملین اجتماعی برای استفاده از منابع و ایجاد خدمات جامع در حمایت از کودکان با نیازهای ویژه

ب: تشریک مساعی با والدین کودکان دارای نیازهای ویژه و سایر اعضای جامعه به منظور پیشبرد برنامه‌های کودکان با نیازهای ویژه

ج: فهم این نکته که تنوع فرهنگی، پویایی خانوادگی، جنسیت، و اجتماع بر نحوه شکل‌دهی زندگی افرادی را که با آنها همکاری می‌کنند تأثیر می‌گذارد.

د: درک روابط بین افراد به عنوان وسیله‌ای مهم برای تغییر

ه: احترام به ماهیت اختصاصی و ویژه دانش آنها در باره کودکان و خانواده آنها و استفاده از این دانش تخصصی فقط در جهت منافع دانش‌آموزان

اصل ۶. پیشبرد بنیان فکری و اخلاقی دانش‌آموزان

الف: شناسایی تعهداتی که موجب ایجاد اعتماد به آنها می‌شود.

ب: التزام به ویژگی‌هایی از جمله: معتمد بودن، مربی و طرفدار رشد و تحول بودن

ج: تشخیص نقش خود به عنوان الگوهایی برای کودکان، جوانان و جمعیت عمومی

د: آگاهی مستمر از رسالت، ارزش‌ها، اصول اخلاقی، و استانداردهای اخلاقی AASEP و مطابقت اعمال خود با آنها

ه: تلاش دائم برای حفظ بالاترین سطح تخصص، انسجام و صلاحیت به هنگام کار حرفه‌ای و تخصصی با کودکان، والدین جوانان، متخصصان و تمامی افراد جامعه

انجمن کودکان استثنایی (CEC)

یکی از ابتکارهای اصلی انجمن کودکان استثنایی از زمان تأسیس در سال ۱۹۲۲ تاکنون، معرفی استانداردها بوده است. انجمن کودکان استثنایی متعهد می‌شود که بروز رسانی این استانداردها را بر اساس آخرین پژوهش‌هایی که با هدف مختلف انجام شده است تضمین نماید. اصول اخلاقی و استانداردهای فعالیت حرفه‌ای معلمان آموزش ویژه را به حمایت اخلاقی از دانش‌آموزان دارای نیازهای ویژه و خانواده آنها رهنمون می‌کند. این مجموعه استانداردها به نه لایه یا دسته تقسیم شده است:

- آموزش و سنجش: در برگیرنده آموزش انفرادی، ارزیابی‌های مناسب از دانش‌آموزان با نیازهای ویژه، و اقدامات اخلاقی از جمله: روش‌های انضباطی مناسب
 - مدارک تخصصی و اشتغال: در برگیرنده معرفی تخصص معلمان توسط خودشان و حمایت از شرایط مناسب برای تأمین نیازهای فراگیران ویژه
 - توسعه تخصص حرفه‌ای: ضرورت یادگیری مهارت‌های جدید و لازم برای همگامی با روند بهترین اقدامات
 - همکاران متخصص: برقراری تعامل و همکاری محترمانه بین همکاران
 - معلمان کمکی: توجه به نیازهای معلمان کمکی برای آموزش مناسب و آماده سازی تکالیف و وظایف
 - والدین و خانواده‌ها: برقراری ارتباط مناسب با والدین در باره هر چیز مرتبط با فرزندان آنها
 - پژوهش: استفاده از اصول اخلاقی در پژوهش هنگام کار با دانش‌آموزان استثنایی و دارای نیازهای ویژه
 - مدیریت پرونده مراجع: ضرورت حفظ و نگهداری داده‌ها و اسناد و مدارک دقیق
 - حمایت و پشتیبانی غیرآموزشی: توجه به نیازهای غیرآموزشی مرتبط با کودکان مانند: تجویز دارو یا دارو درمانی
- نگاهی به این استانداردهای هفتگانه به متخصصان یاد می‌دهد که از نظر فرهنگی پاسخگو باشند و در تشریک مساعی با والدین به تربیت فرزندان خود، بپردازند. این استانداردها همچنین، به متخصصان کمک می‌کند تا اطلاعات حقوقی مهم مانند حقوق و تدابیر حفاظتی و امنیتی مربوط به والدین را یاد بگیرند.

استانداردهای آماده‌سازی: مقدماتی و پیشرفته

منظور استانداردهایی است که به طور گسترده در آماده سازی برنامه‌های آموزش ویژه استفاده می‌شود و در هفت لایه و دسته عبارتند از:

- پیشرفت یادگیرنده و تفاوت‌های فردی در یادگیری
- محیط‌های یادگیری
- دانش محتوای برنامه درسی
- ارزیابی و سنجش

- برنامه‌ریزی و راهبردهای آموزشی
- یادگیری تخصصی و اقدامات اخلاقی
- همکاری

در حالی که هفت استاندارد اولیه و پیشرفته آمادگی CEC همراه با عناصر اصلی که توصیف کننده دانش و مهارت تخصصی برای فعالیت ایمن و مؤثر در سطوح مقدماتی و پیشرفته است، CEC از محتوا، موضوعها، واژگان، مداخله‌ها، و محیط‌های تخصصی برای تهیه استانداردهای آمادگی استفاده می‌کند. تمامی برنامه‌های آموزش ویژه از یکی از استانداردهای آماده‌سازی مقدماتی یا پیشرفته CEC استفاده می‌کنند و از سوی مجموعه تخصصی مناسب اطلاع داده می‌شود. بیش از یک دهه است که انجمن ملی کودکان سرآمد^۱ (NAGC) و انجمن استعدادهای درخشان^۲ (TAG) به طور مشترک با یکدیگر فعالیت می‌کنند تا استانداردهای آمادگی حرفه‌ای آموزش کودکان سرآمد را در سطوح مقدماتی و پیشرفته ارائه دهند. در ۲۰۱۲، NAGC و CEC استانداردهای سرآمدی را تجدید نظر کردند تا با راهنمای جدید شورای تأیید اعتبار آمادگی مربیان^۳ (CAEP) هماهنگ شود.

References:

- Academics and beyond. (2020). NH educational guidelines for vision professionals, educators and parents. Future in Sight; <https://futureinsight.org/education-for-visually-impaired-students/http://www.socialworkers.org/pubs/code/default.asp>
- (ACA) The American Counseling Association. (2014). Code of ethics of the Association for Education and Rehabilitation of the Blind and Visually Impaired: A guide for professionals; <http://www.counseling.org/knowledge-center/ethics>
- (ADA) The American Dental Association. (2017). American Dental Association principles of ethics and code of professional conduct, with official advisory opinions revised to December 2016. Available at: https://www.ada.org/w/media/ADA/Publications/Files/ADA_Code_of_Ethics_2018.pdf?la%4en. Accessed October 1.
- (AFB) American Foundation for the Blind (2007). *Statistics and Sources for Professionals*. Retrieved December 1, from <http://www.afb.org/Section.asp?SectionID=15&DocumentID=1367>.
- (APA) The American Psychological Association. (2017). Ethical principles of psychologists and code of conduct. Effective January. APA, Washington, DC 20002-4242. www.apa.org
- Barnet, J. E., Cornish, J. A. E., Gorgens, A., Monson, S. P., Olkin, R., Palombi, B. J., Abels, A. V. (2008). Perspectives on ethical practice with people who have disabilities, *Professional Psychology: Research and Practice*, 39(5): 488–497. Copyright 2008 by the American Psychological Association 0735-7028/08/\$12.00 DOI: 10.1037/a0013092

1 . the National Association for Gifted Children
 2 . Association for the Gifted
 3 . Council for Accreditation of Educator Preparation

- Behnke, S. (2009). Disability as an ethical issue: A law school symposium offers an opportunity for psychologists to reflect on the role of stigma within our own field. *APA Ethics Director*, 40(6): <https://www.apa.org/monitor/2009/06/ethics>
- (CEC) Council for Exceptional Children. (2015). What every special educator must know: Ethics, standards, and guidelines. Arlington, VA: CEC. USA
- (CEC) Council for Exceptional Children. (2003). What every special educator must know: the international standards for the preparation and certification of special education teachers. 5th ed. Arlington, VA: Author, USA
- Center for Persons with Disabilities. Disability awareness information. (2017). Available at: www.cpdusu.org/about/committee/awareness. Accessed November 15
- Cervantes, P. E., Matson, J. L., Matheis, M., Burns, C. O. (2017). Handbook of Treatments for Autism Spectrum Disorder. Ethical consideration regarding treatment. Springer International Publishing AG. Pp.41-58. DOI 10.1007/978-3-319-61738-1_3
- Code of Ethics (2011). Early education: the British Association for Early Childhood Education, London. www.early-education.org.uk
- Good, A. (2011). Using ICF in Ireland. *BMC Public Health*, 11(s4), <https://doi.org/10.1186/1471-2458-11-S4-S5>
- (NAEYC) The National Association for the Education of Young Children (2011). Code of ethical conduct and statement of commitment: A position statement of the National Association for the Education of Young Children
- Quintero-Conk, .M, Parker, M. J. (2017). Ethical considerations for diagnosing intellectual disabilities in local authorities. Texas Council 32nd Annual Conference. www.txcouncil.com
- Rice, M. E. (2018). The ethical dilemma of treating or not treating patients with intellectual and developmental disabilities.. *JADA* 149(6). P485-487. DOI:<https://doi.org/10/1016/j.adaj.2018.04.003><http://jada.ada.org>
- Scheuermann, B., Peterson, R. L., Ryan, J. B. (2016). Billingsley G. Professional Practice and Ethical Issues Related to Physical Restraint and Seclusion in Schools. *Special education and communication disorders Faculty Publication*, 148.<http://digitalcommons.unl.edu/specedfacpub/148>
- Siniscalco, D., Marsillo, A. D., Antonucci, N. (2013). Ethics in autism care. *Autism*, 3:3. 1000e119. DOI: I: 10.4172/2165-7890.1000e119
- Spivac, E., Perlman, S., Rader, R., Kent, M. J. (2018). National Council on Disability: Dental brief. Neglected for too long: Dental care for people with intellectual and developmental disabilities. Available at: [https:// ncd.gov/sites/default/files/NCD_Dental%20Brief%202017_508.pdf](https://ncd.gov/sites/default/files/NCD_Dental%20Brief%202017_508.pdf). Accessed April 25,
- Spungin, S. (2002). When you have a visually impaired student in your classroom: A guide for teachers. New York: AFB Press

The Belmont Report. Code of ethics. The Association for Education and Rehabilitation of the Blind and Visually Impaired: A guide for professionals. <http://www.hhs.gov/ohrp/humansubjects/guidance/belmont.html>

The Certified Orientation and Mobility Specialist (COMS). (2020). Handbook Handbook, Section 2, Code of Ethics for Orientation and Mobility Specialists. <https://www.acvrep.org/certifications/coms-scope>

The Certified Orientation and Mobility Specialist (COMS). (2020). Handbook Handbook, Section 3, Code of Ethics for Orientation and Mobility Specialists. <https://www.acvrep.org/certifications/coms-bok>

The Certified Orientation and Mobility Specialist (COMS). (2013). Handbook Handbook, Section 5, Code of Ethics for Orientation and Mobility Specialists. <https://www.acvrep.org/certifications/coms-code>.

United States Department of Justice, Civil Rights Division. (2018). Information and technical assistance on the Americans with disabilities Act. The ADA requirements. Available at: www.ada.gov/effective-comm.htm. Accessed April 2

WHO (World Health Organization). (2017). Code of ethics and professional conduct.

Willings, C. (2020). Teaching students with visual impairments: Professional ethics when serving students with visual impairments; <https://www.teachingvisuallyimpaired.com/professional-ethics.html>